

Åker styckebruk

Porten till vildmarken

SKAPAD AV FÖRENINGEN - PORTEN

den 18 november 2019

Skriven av: ylva binder

Samverkan ÅKER

Skola, polis och vi som bor i Åker

Bakgrund

Vandalisering, droger, förstörelse av skolan, dåliga skolresultat skrivs om i media med ökad energi. Åkers styckebruk i strålkastaren. En bild invånarna i Åker vill samverka för att motarbeta.

Ett möte sammankallades efter flera år av BRÅ möten (brottsförebyggande rådet) där polis, skola, föreningar, socialtjänst, fritidsgård och nattvandrare träffats kontinuerligt. Samma människor med stort engagemang men utan att se konkreta lösningar och större engagemang från alla invånarna i Åker.

Mötet i Folkets Hus har som syfte att så ett frö, öka kunskapen och producera en prioriteringslista hur och med vilka verktyg vi kan vända trenden. Samverka för förbättring med konkreta, effektiva ageranden med samverkan invånare, skola, föreningar och polis. Tillsammans har vi möjligheten att bryta denna onda cirkel som idag finns på orten.

Stark inflyttning och bebyggelse är visionen för Åker – då gäller det att skola kan leverera resultat för att attrahera barnfamiljer och engagerade till orten. Utan en yngre generation och nya förhoppningar dör företagandet, gemenskapen och en levande bygd. För att vända trenden måste vi samarbeta och driva ortens utveckling framåt. Skolan är en stor del av detta och en grogrund för hur framtiden ser ut i Åker.

65 manna-starkt blev första mötet som hölls i PORTENs regi. Nedan en sammanfattning.

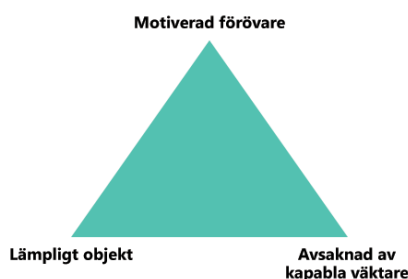
Möte 18 November Folkets Hus ÅKER – Samverkan mot brott

Thomas Bergqvist – kommunpolis lokalpolisområde

Thomas började med att ge en lägesrapport ÅKER. Bland annat presenterades vad man kallar – Rutinaktivitetsteorin. Han hänvisade att den är viktig att ta med sig under arbetet för att motverka de negativa incidenter som hänt i Åker. Genom att ta bort enbart en sida av triangeln kan man förhindra att brott överhuvudtaget sker.

Brottslighet är något helt normalt och beror på de tillfällen som erbjuds. Brotts begås hela tiden och är i sig inte spektakulärt eller dramatiskt. Den brottsliga aktiviteten beror på vardagslivets rutiner såsom sömn, arbete, skola, fritidsaktiviteter och så vidare. De strukturella förhållandena och omständigheter rör hela samhället och därmed dess hela utveckling. Rutinaktivitetsteorin har ett makroperspektiv som syftar till att förklara brottslighetens orsaker (men inte varför vissa begår fler brott än andra) samt dess förändring i hela samhället. Någon avgörande förändring i brottslighetens omfattning sker ej utan avgörande samhällsförändringar, eftersom brottsligheten har sin utgångspunkt i våra vardagliga rutiner.

Rutinaktivitetsteorin

Triangeln visar på hur rutinaktivitetsteorin kan illustreras.

Gärningsmannen gör en medveten riskbedömning: Om ett objekt inte är tillräckligt skyddat och värdet på objektet är värt risken för förövaren så har vi ett brottstillfälle. Grundelementen i rutinaktivitetsteorin utgörs av tre delar:

1. En motiverad förövare
2. Ett lämpligt objekt
3. Avsaknaden av kapabla väktare

Lika enkelt som ett brott sker med dessa tre beståndsdelarnas så anser teorin att brott kan undvikas genom att ett av de tre elementen tas bort ur ekvationen.

Thomas förklarade att den enklaste vägen är förstärkning av skydd, vakt. Svårast är att omvända en motiverad gärningsman till att ej vilja genomföra brottet.

Thomas fortskred med en (i denna sammanställning förenklad) lägesbild Strängnäs kommun samt Åkers styckebruk.

Han hänvisade att villainbrott, våldsbrott generellt låg något tidigare år i Åker.

Droger och missbruk låg på en mycket högre siffra än tidigare år. Dock beskrevs det som något positivt då dessa brott ej anmäls ofta utan det är oftast ett beslag från polis. Med andra ord har Åker fått ett större fokus i polisarbetet och flertalet brott ökat genom ett större fokus och engagemang.

Den stora problematiken – vandalisering. Då statistiken visade att inbrott ej ökat så kan man fastslå att Åker utsatts för en våg av enbart förstörelse och vandalisering. Objektet i detta fall ofta vår fina skola. Glaskross, graffiti och annan förstörelse – utan att någon stöld eller att förövaren vill ta sig in i byggnaden.

Efter Thomas Bergqvist fick skolan ge en sammanfattning.

Sofia Ekström – Biträdande rektor Åker skola

Rektor Anders Pettersson var frånvarande men ersattes av biträdande rektor Sofia Ekström.

Statistiken överhuvudtaget från kommunala skolorna inom Strängnäs ger oss invånare i Åker en dystert lägesbild. På 285 plats av 290 kommuner i Sverige. Lite över 50% av eleverna i årskurs 9 fick nog betyg för att kunna läsa vidare. Resterande 50% har inte den möjligheten. Här påpekades kris-situation då detta är en stor gro-grund för förvärv av ungdomar in i kriminalitet och gängtryck. Vad gör de efter skolan?

Sofia uttryckte svårigheten att finna behöriga lärare. Enbart 40% av lärarna på Åker skola är behöriga. Extra resurser för klassrummet finns på låg och mellan stadiet – men med svagheter i högstadiet.

Även dock man i dagsläge har ett 'huvud' till varje klass så fattas vikarier och det fattas behörighet. Vid sjukdom uppstår lärlösa lektioner.

Med föräldrar och invånare som kokar med ilska över dåliga resultat och skolan extremt utsatt för förstörelse var det inte ett enkelt forum att presentera i.

Här måste Åkers invånare förstå att denna kommunikation kan inte göras med en individ på skolan – men är ett större problem för kommunen. Här krävs rätt ledarskap, behöriga lärare, rätt engagemang och en större maskin att reda ut.

Viktigt dock att se och förstå vår situation. Den är ej positiv för de som verkar på skolan eller de som har sina barn på skolan. Andra delar av Sverige har en lägesbild med avgångsbetyg för fortsatta studier mellan 70-75% så det

finns massor av utrymme till förbättring inom Strängnäs Kommun. Dock är det ett annorlunda forum där vi invånare i Åker måste kommunicera med skolstyrelsen och kommunfullmäktige – inte biträdande rektor.

En av huvudpunkterna från Sofia är vikten att prata positivt om skolan, få in positiv energi, ge lärarna möjligheten att växa och framförallt vara besvärliga föräldrar och se upp med vad som skrivs på sociala media. Föräldraansvaret är viktigt.

- a. Ställ krav på Era barn
- b. Se och prata med Era barn
- c. Förvänta Er bra saker från Era barn
- d. Vet vad Era barn gör och var de är
- e. Se till att lära känna deras vänskapskrets
- f. Få hem Era barn i tid om kvällarna

Här bjuder skolan in föräldrar till att närvara, se hur skolan arbetar och att se hur deras barn agerar och är i skolan.

Kvällen fortskred till arbetsgrupper

Vi lär oss hur vi kan stötta – vi samverkar för att förbättra.

Grupper skapades som internt diskuterade 4 olika områden:

1. Vandalisering och förstörelse
2. Samhället (belysning, nattvandring, rapportering)
3. Droger
4. Aktivering

Efter att grupperna diskuterat i 30 minuter så fick alla ställa sig upp och sammanfatta de punkter som kom upp under diskussionen – där man försöker se anledning samt ge konkreta förslag på lösningar. Efter varje konkret förslag gick detta till omröstning för att kunna prioritera vad som är viktigt.

Tackar även Åker-Länna skyttegille för att anordna fika och hembakat bröd (supergott – tack).

ARBETET – en sammanställning

Här nedan identifieras och nämns de viktiga områden per 4 olika kategorier. I prioriteringslistan har vi sedan röstat fram det vi anser allra viktigast och vill lägga fokus på snabbt för att driva fram utvecklingen.

VANDALISERING

Thomas Bergqvist styrkte tanken att återställa så fort som möjligt vid förstörelse. Man måste bevisa att här har vi kontrollen och bryr oss om hur det ser ut. Förstörs en busskur – fixa den omgående. Tvätta bort graffitin direkt och se till att reparera fönster eller annat som slås sönder på en gång. Sätt nivån och standarden som vi invånare vill se och bo i.

1. Avbryta brott
 - a. Våga störa
 - b. Vara krävande
 - c. Sätta ned foten
2. Närvaro
 - a. Vi måste synas på gatorna – gå den där extra kvällspromenaden med hunden, kolla läget vid skate-parken eller gå till ICA istället för att ta bilen
 - b. Aktivt engagera oss som föräldrar så vi vet var våra barn är, vem de är med och vad de gör
 - c. Avsätta tid med våra egna barn. Förstå att arbete inte kommer i första hand.

3. Ställa krav
 - a. Som förälder sätta gränser och vara jobbig. Vara jobbig = visa kärlek för vi bryr oss.
 - b. Förstå att alla barn kan ljuga om vad de gör och istället verkligen förstå och sätta konsekvenser.
4. Umgås, pedagogik, relation
 - a. Uniformer (polis, räddningstjänst, securitas) skapa relationer med ungdomarna de ser. Stanna bilarna, kliva ur och prata med ungdomarna. Ge bekräftelse att de syns. Stå upp med krav, regler och förväntningar.
 - b. Lärare att umgås med eleverna och lära känna – ge tid till detta
 - c. Träna att göra rätt och uppmuntra
 - d. Nattvandring, gruppering vuxna, samarbete
5. Belysning
 - a. Många platser mycket mörka

SAMHÄLLET

I diskussionsgruppen kom upp att förr i tiden var lärarna vanligen från byn, man kände varandra och alla sa hej när man passerade varandra. Kanske är det åter viktigt att se varandra, säga hej – behandla alla i alla olika åldrar med respekt och hövlighet.

1. Fadder – verksamhet och föräldradagar.
 - a. Inbjudan till alla föräldrar att spendera tid på skolan
 - b. Äldre eller icke-arbetande att hjälpa till med raster och närvaro
 - c. En verksamhet eller 'fadder' som kan ha med sig en praktikant eller elev några timmar varje vecka för att visa sitt jobb
 - d. Viktigt med historiken och stoltheten för vår bygd
 - e. Klass-fadder att en individ hjälper lite extra i klassen och får bättre ordning så lärare kan fokusera på att lära ut
2. Samarbeten föreningar och skola
 - a. Hembygdsföreningen/PRO kanske kan hjälpa till med läxläsning
 - b. Sociala spel
 - c. Närvara på fritidsgården
 - d. KONKRET – kanske fritidsgården borde öppnas direkt efter att skolan avslutas? Idag finns 2-3 timmar mellan skola och fritids där det ej finns aktivering och där många föräldrar jobbar och barn helt ensamma hemma.
3. Vikten att värna om våra lärare
 - a. Se till att få ordning och stöttning
 - b. Uppmuntra och tillåta lärare att lära ut och inte bekämpa stök
4. Skolplikt
 - a. Många ungdomar sitter hemma och game-ar istället för att närvara i skolan

DROGER

En klar ton från gruppen att vi är fullt medvetna att det finns och handlas med droger i Åkers styckebruk. En kommentar är att det är otroligt enkelt att köpa droger på byn. Enligt lägesrapportering så stod Åker inte som en farozon – men som Thomas nämnde – ju fler brott rapporterade desto större fokus och polistid finns i området. Här kräver vi i Åker mer polistid och närvaro.

1. Våga störa verksamheten
 - a. Rapportera
 - b. Ring 112 om omedelbar styrka nödvändig
2. Våga rapportera

- a. Orosanmälningar
- b. Anmälan till socialtjänst
 - i. Detta för barnens bästa även om förälder är din vän
3. Se ditt barn
 - a. Närvaro
 - b. Engagemang
 - c. Föräldretryck istället för gruppträck
 - d. Hjälpa våra ungdomar tidigt vid mkt ung ålder
 - i. Visa dem det finns andra vägar att ta
4. Skapa gemensamma projekt (kanske en resa) genom att stötta / jobba med ungdomarna för att tjäna pengar. Tex fritidsgården har en grupp som vill åka slalom. Kanske erbjuda hjälp, service att underhålla vandringsleder, klippa och sköta ngt område för kommunen, organisera loppisar eller sälja fika. Få andra vuxna att engagera sig, stötta, finnas till.
5. Närvara på utsatta platser
 - a. ICA, Hultabacken, Engelska Parken, L4 (magasinet/stationsområdet), tvättstugorna (SBAB), Elljusspåret
6. Faddrar - information

AKTIVERING

Här var en stor fråga – fanns det mer att göra förr? Frågan diskuterades i öppet forum – och svarte var att det fanns det nog inte. MEN istället hade man oftast en förälder som kom hem lite tidigare eller mor/far föräldrar på orten man kunde 'hänga' med innan föräldrar kom hem. Dagens ungdomar och 'barn' spenderar mycket tid själva hemma utan vuxen närvaro. Detta är troligen en stor anledning till mycket av samhällets utmaningar. Gaming är ett problem och många elever sover dåligt samt med hög frånvaro från skola. Detta är ett föräldransvar.

1. Icke sportsliga aktiviteter
 - a. Lärhjäl, kyrkan, temakvällar, studiecirkel, Gården,
2. Garage-meck
 - a. Många med intresserade av bilar. Kan man finna en möjlighet till garagehäng med vuxna som meckar och där man kan lära sig?
3. Intresse av musik
 - a. Ngn som duktigt spela instrument som kan ta sig an ngr kvällar i månaden att lära ut?

ÖVRIGA PUNKTER

1. Sociala Media
 - a. Uttrycka sig med respekt och hövlighet
 - b. Tänka sig för innan man skriver
 - c. Inte göra de som begår brott till 'coola' genom att dra till dem mer uppmärksamhet
2. Samarbeten
 - a. Öppna möjligheterna att samarbeta. Mycket som bedrivs i 'revir' där man inte har tid att samarbeta eller finna vägar att hjälpa till.
 - b. Vikten att starta och våga göra
 - i. Sätt igång med läsläsning om Ni känner Ni kan hjälpa till ngn timme varje vecka på Folkets Hus i samarbete med skola och fritidsgård.
 - ii. Gå till fritidsgården som pensionär eller om Ni slutat arbetet tidigare och spela sociala spel med ungdomarna
 - iii. Kontakta skola eller fritidsgård av egen motor och våga erbjuda hjälp

- iv. Vänta ej på en order – utan kör på och aktivera dig som 'vanlig' invånare i Åker om du har tiden och lusten att hjälpa till
3. Eget ansvar och engagemang
 - a. ALLA kan hjälpa till
 - b. Med samverkan blir vi starkare

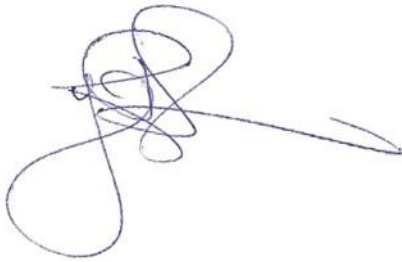
PRIORITERINGSLISTA

Det som är fantastiskt med kvällens resultat är att alla de punkter som bör prioriteras och arbetas med kan göras av oss invånare i samverkan med skola, fritidsgård, föreningar, kommun och polis.

De punkter som kom fram tydligt är vårt eget beteende, vikten att se oss om, vikten att ingripa och aktivera oss i vår egen ort. Ta vårt föräldraansvar och se/känna våra ungdomar.

1. Avbryta verksamhet - närvaro
 - a. Våga gå emellan/agera
2. Anmäla (oros - och polis)
3. Hälsa på varandra (se våra ungdomar/öppna ögonen)
4. Föräldraansvar
 - a. Vet var och med vem Era barn är
 - b. Avsätt tid till Ert barn
 - c. Var en jobbig förälder med krav och förväntningar
5. Samarbeten med skola (och störande elever)
 - a. Föreningar, fadderverksamhet
6. Belysning

Själv vill jag enbart tacka alla för engagemang, Er tid och energi. Allt hänger på att ta eget ansvar – engagera oss istället för att klaga (då det inte löser problemen). Tillsammans kan vi uppnå mycket.

Ylva Binder

Ordförande föreningen PORTEN

FÖRENINGEN PORTEN

PORTEN arbetar för vår fina ort ÅKER. Vi jobbar med kommunen, privata aktörer, föreningar och tredje part med och för Åkers invånare. Ortens utveckling i centrum. Namnet PORTEN är föreningens yttersta syfte – en port för alla invånare i Åker styckebruk för att underlätta kommunikation med de parter som vill höra vad vi från ÅKER tycker - för att påverka kommun, uppnå sponsring, bidrag och för att uppnå stöd att genomföra vår vision.

De senaste 2 åren har PORTEN tagit hand om all uthyrning, organisation och aktivering av Folkets Hus. 2018 gjordes majoriteten av arbetet 100% ideellt – men 2019 med stöd från kommunen arrangerades en halvtidstjänst för att öka möjligheterna. 2020 går det tillbaka i kommunal regim då man beslutat lägga fritidsgården i

byggnaden. En bra satsning på ungdomar men ytterligare en nedskärning av kommunal budget för Åker på 400K SEK – där andra delar av kommunen ej drabbats. Vår syn på saken kan läsas <https://porten.org/motesplats-aker/>

PORTEN är engagerade via LEADER (EU bidrag) 2020 för fortsatt utveckling av turist möjligheter, undersökning av rälsbuss till dubbelspår Eskilstuna/Stockholm, övernattningar och generell affärsutveckling för ett bättre serviceutbud.

'PORTEN TILL VILDMARKEN' är vår slogan. En stor möjlighet för utökade affärsmöjligheter och turism i naturskön omgivning.

Vill man aktivt medverka och veta mer om PORTEN så finns alla möjligheter. Vi vill attrahera de som brinner för vår ort och som känner starkt de vill bidra. Vi har hjärtat i Åker utan politisk agenda.

Vi vill agera, vi vill att det händer. Allas åsikt och röst i en stark gemensam röst - effektivt och okomplicerat.